

La Monarquia Hispànica i Catalunya a la segona meitat del segle XVIII

La monarquia dels **Borbons** a Espanya (segona meitat del segle XVIII)
Carles III (1759 – 1788)
Carles IV (1788 – 1808)

Manteniment d'un gran **Imperi colonial** al continent americà i al Pacífic.

Plena vigència de la **monarquia absoluta** i de la divisió estamental de la societat.

Economia fonamentalment **agrària i rural**, i manteniment de les relacions **feudals**.

FACTORS DE CANVI

A l'exterior

- La **Revolució Industrial** a Anglaterra (1780 ...)
- La **Revolució Francesa** (1789-1799)

A l'interior

- **Creixement demogràfic** desigual i transformacions econòmiques.
- **Política reformista** de Carles III ("*despotisme il·lustrat*")

Limitacions a la transformació social i econòmica d'Espanya

Immobilitat en el mercat de les terres de conreu (majoria de terres *vinculades* i *amortitzades*). **Rendiments agrícoles** molt baixos i preus molt elevats, amb aparició cíclica de crisis de subsistència.
 /
 Introducció de nous conreus (patata, blat de moro ...).

Fort poder econòmic, social i ideològic de l'**Església**, contrària a la introducció de qualsevol tipus de canvi en l'ordre establert.
 /
 Domini de l'analfabetisme entre la major part de la població.

Economia agrària de **subsistència**, caracteritzada per una forta càrrega impositiva, de tipus feudal, la concentració de la propietat i una important **proletarització** (jornalers sense terres) i sense una orientació suficient de la producció agrícola per als mercats.
 /
 Escàs ús de noves tècniques i tecnologies al camp per augmentar la productivitat.

Les transformacions a Catalunya

Condicions favorables a les transformacions econòmiques.

La població catalana es va duplicar durant el segle XVIII:
1787 (Cens de Floridablanca) → 875.000 hab.
Cens de 1857 → 1.652.000 hab.
finals del segle XIX → 1.984.000 hab. (un 10'5 % del total de població d'Espanya).

Creixement demogràfic més fort a la ciutat de Barcelona, les seves rodalies i a les comarques del litoral.

Aparició del fenomen migratori a Catalunya (interior, des de les comarques del Pirineu i interiors, i des d'altres regions).

Propietat agrària mitjana, de tipus **emfitèutic**, que va permetre una **millora dels rendiments agrícoles**. (va incentivar la inversió per part dels propietaris emfitèutes, a la recerca de major beneficis).

Major orientació de la **producció agrícola al mercat** (sobretot, la vitivinícola), que va permetre l'acumulació de capitals, sobretot pel comerç amb Amèrica.

Tradició en la fabricació tèxtil de la llana. S'hi va afegir l'expansió de la indústria tèxtil del cotó.
Van proliferar les **fàbriques d'indianes** que ocuparen molta mà d'obra i van atraure ma d'obra (immigració) d'altres comarques i regions a les zones més industrials.

Tot plegat va provocar que durant la segona meitat del segle XVIII i durant tot el segle XIX Catalunya conegués **successives fases de creixement econòmic**, basat en la modernització de l'agricultura i en l'expansió de la industrialització.